

Die Kunst der Fuge Christiaan Ingelse

bespeelt het Reil-orgel in de Nikolauskirche te Rosenheim (D)

© 2021 | Diamond Line | ER145620 | www.diamondline.nl

Portret van een Schyven-orgel

Peter Ledaine

Oostende, Schyven-orgel (1907), H.H.-Petrus- en Pauluskerk

© 2021 | Organroxx ORG04 | www.organroxx.com

Op de drempel van het nieuwe millennium kreeg de Koningin der Badsteden er een koninklijk instrument bij. Het Schyven-orgel uit 1907, dat in 1954 een jammerlijke en ingrijpende transformatie had ondergaan, werd nieuw leven ingeblazen. De werken werden toevertrouwd aan de firma Flentrop uit Zaandam (NL) en resulteerde in een fraai drieklaviersinstrument in Frans-symfonische stijl. Met deze smaakvolle opname speelt organist Peter Ledaine een thuismatch op het orgel waarvan hij de vaste bespeler en bezieler is.

Op het programma staan enkele repertoirestukken die meteen in verband worden gebracht met dit type orgel: het *Allegro* uit de zesde symfonie op. 42,2 van Ch.-M. Widor, *Prélude, fugue et variation* op. 18 van C. Franck, *Prélude* uit op. 29 van G. Pierné, *Minuetto* uit de *Dix pièces* van E. Gigout en de *Final* uit de eerste symfonie op. 14 van L. Vierne. De Duitse romantiek is dan weer vertegenwoordigd met de zesde sonate op. 65 van F. Mendelssohn.

Een voor sommigen misschien opmerkelijke aanwezigheid op deze cd is J.S. Bach. De sterke drang naar historiserende uitvoeringspraktijk doet ons immers vergeten dat zowat alle grote namen uit de 19de en vroege 20ste eeuw Bach op dit type instrument uitvoerden. Sterker nog, deze keuze maakt het 'portret' van dit fraaie instrument compleet. Het *Praeludium et Fuga* in h-moll (BWV 544) fungeren als hoekdelen waartussen drie koraalbewerkingen hun plaats krijgen: *Liebster Jesu, wir sind hier* (BWV 731), *Der Tag der ist so freudenreich* (BWV 605) en *Erbarm dich mein, o Herre Gott* (BWV 721).

Zowel de gesmaakte muziekkeuze, de mooi uitgebalanceerde registraties en de vaardigheid van Peter Ledaine maken van deze opname een meer dan geslaagd portret van een bijzonder waardevol instrument.

STIJN HANSENS

Een aantal jaren geleden bezocht ik het Wiegel-orgel uit 1739 in de Beierse stad Ansbach. Dit instrument werd gebouwd volgens de Thüringse traditie en is in 2007 voortreffelijk gerestaureerd door de Nederlandse firma Reil. De bespeling van dit monumentale *Bach-orgel* liet een blijvende indruk na. In Rosenheim, eveneens gelegen in de Duitse deelstaat Beieren, bouwde Reil in 2009 een fraai barokorgel met drie manualen en 41 registers. Dit instrument kreeg weliswaar een moderne kas, maar de dispositie vertoont veel gelijkenissen met de samenstelling van het orgel in Ansbach.

Christiaan Ingelse was 30 jaar organist aan het beroemde Moreau-orgel in de Sint-Janskerk te Gouda. Hij koos ervoor om een dubbel-cd met het monumentale werk *Die Kunst der Fuge* van J.S. Bach (1685-1750) op te nemen in Rosenheim. In *Die Kunst der Fuge* wordt een staalkaart van contrapuntische mogelijkheden gepresenteerd in een serie fuga's en canons welke allen op één enkel basisthema gebaseerd zijn. De laatste fuga, *Contrapunctus XIV*, betreft een fuga met vier thema's. Bach kon deze fuga niet voltooiën omwille van zijn vroegtijdig overlijden. Christiaan Ingelse voltooide deze quadrupel fuga zelf en toont hiermee een knap staaltje van contrapuntisch vakmanschap.

In het verleden maakte Ingelse reeds Bach-opnames waaruit blijkt dat hij een gedegen Bach-vertolker is. Ondanks de zeer ruime akoestiek slaagt hij er toch in om de gecompliceerde contrapuntische constructies transparant en muzikaal te vertolken. Daarnaast wordt een zeer gevarieerd kleurenpalet van registraties gehanteerd. Tijdens zachte registraties op het hoofdwerk is het bijgeluid van de mechaniek echter tamelijk storend.

Het verzorgde booklet bevat een bescheiden toelichting over de composities en het orgel in drie talen (NL, EN, DE). Daarnaast is het mogelijk om een uitgebreide toelichting te raadplegen op de website van de organist. Naast een reeks analyses van de gespeelde werken zijn hier eveneens de gebruikte registraties genoteerd.

Deze cd is een aanrader voor iedereen die zowel *Die Kunst der Fuge* als de klankwereld van de firma Reil beter wil leren kennen. Christiaan Ingelse is tijdens deze opname de ideale gids!

BART WUILLMUS

